

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 janvier 2021

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative au retrait de certains États
de la Convention d'Istanbul**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES
PAR
MME Katrin JADIN

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif de l'une des auteures principales de la proposition de résolution	3
II. Discussion générale	4
III. Discussion et votes des considérants et points du dispositif.....	7

Voir:

Doc 55 1588/ (2020/2021):

- 001: Proposition de résolution de Mme Liekens.
- 002: Amendements.

Voir aussi:

- 004: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 januari 2021

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de terugtrekking van staten
uit de Conventie van Istanbul**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR BUITENLANDSE BETREKKINGEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW Katrin JADIN

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting door een van de hoofdindienstes van het voorstel van resolutie.....	3
II. Algemene bespreking.....	4
III. Bespreking van en stemming over de consideransen en de verzoeken	7

Zie:

Doc 55 1588/ (2020/2021):

- 001: Voorstel van resolutie van mevrouw Liekens.
- 002: Amendementen.

Zie ook:

- 004: Tekst aangenomen door de commissie.

03853

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Els Van Hoof

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Peter De Roover, Darya Safai, Anneleen Van Bossuyt
Ecolo-Groen	Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Guillaume Defosse
PS	Malik Ben Achour, André Flahaut, Christophe Lacroix
VB	Annick Ponthier, Ellen Samyn
MR	Michel De Maegd, Katrin Jadin
CD&V	Els Van Hoof
PVDA-PTB	Steven De Vuyst
Open Vld	Goedele Liekens
sp.a	Vicky Reynaert

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Kathleen Depoorter, Michael Freilich, Koen Metsu
Séverine de Laveleye, Kim Buyst, Simon Moutquin, Evita Willaert
Hugues Bayet, Mélissa Hanus, Daniel Senesael, Özlem Özen
Steven Creyelman, Pieter De Spiegeleer, Kurt Ravryts
Daniel Bacquelaine, Emmanuel Burton, Nathalie Gilson
N , Jan Briers
Nabil Boukili, Marco Van Hees
Christian Leysen, Marianne Verhaert
Melissa Depraetere, Kris Verduyckt

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH	Georges Dallémagne
-----	--------------------

<i>N-VA</i>	: <i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen</i>	: <i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>PS</i>	: <i>Parti Socialiste</i>
<i>VB</i>	: <i>Vlaams Belang</i>
<i>MR</i>	: <i>Mouvement Réformateur</i>
<i>CD&V</i>	: <i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>PVDA-PTB</i>	: <i>Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique</i>
<i>Open Vld</i>	: <i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
<i>sp.a</i>	: <i>socialistische partij anders</i>
<i>cdH</i>	: <i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>DéFI</i>	: <i>Démocrate Fédéraliste Indépendant</i>
<i>INDEP-ONAFH</i>	: <i>Indépendant - Onafhankelijk</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</i>
<i>DOC 55 0000/000</i>	<i>Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi</i>	<i>DOC 55 0000/000</i> <i>Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i> <i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral</i>	<i>CRIV</i> <i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique</i>	<i>CRABV</i> <i>Beknopt Verslag</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i> <i>Integraal Verslag, met links het deft nitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Séance plénière</i>	<i>PLEN</i> <i>Plenum</i>
<i>COM</i>	<i>Réunion de commission</i>	<i>COM</i> <i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i> <i>Moties tot besluit van interpellaties (beigeleurgig papier)</i>

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de résolution au cours de ses réunions des 24 novembre et 9 décembre 2020.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'UNE DES AUTEURES PRINCIPALES DE LA PROPOSITION DE RÉSOLUTION

Mme Marianne Verhaert (Open Vld) expose que les mesures adoptées pour faire face à la pandémie de COVID-19 ont fait exploser à l'échelle mondiale le nombre de signalements de violence à l'égard des femmes et de violence domestique. En raison de la restriction de la liberté de mouvement résultant du confinement et d'autres mesures, de nombreuses victimes se sont retrouvées piégées sous le même toit qu'un partenaire violent sans pouvoir accéder aux services d'aide. Depuis le début de la pandémie, l'Organisation mondiale de la Santé (OMS) a ainsi enregistré une augmentation de pas moins de 60 % des appels d'urgence de victimes féminines de violence domestique en Europe. En Belgique également, l'augmentation des violences intrafamiliales durant le confinement est importante.

Dans le même temps, la Pologne et la Turquie ont annoncé leur intention de dénoncer la convention d'Istanbul. D'autres pays européens signataires de cette convention refusent par ailleurs de la ratifier. La Bulgarie, la Slovaquie et la Hongrie ont mis définitivement fin au processus de ratification.

Cette évolution est inquiétante dès lors que la convention d'Istanbul est le premier – et jusqu'à présent le principal – instrument juridiquement contraignant offrant un cadre juridique global pour lutter contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique. Le fait que des États européens souhaitent aujourd'hui la dénoncer ou refusent de la ratifier est scandaleux.

La présente proposition de résolution tend donc à demander au gouvernement fédéral:

- d'insister auprès des autorités turques et polonaises afin qu'elles ne se retirent pas de la convention d'Istanbul, les violences faites aux femmes constituant une violation grave des droits humains;

- d'appeler les États membres européens qui ont signé la Convention d'Istanbul, mais ne l'ont pas encore ratifiée, à procéder à sa ratification;

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit voorstel van resolutie besproken tijdens haar vergaderingen van 24 november en 9 december 2020.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR EEN VAN DE HOOFDINDIENSTERS VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Mevrouw Marianne Verhaert (Open Vld) licht toe dat de maatregelen om de COVID-19-pandemie tegen te gaan wereldwijd hebben geleid tot een piek in de meldingen van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Door de beperkte bewegingsvrijheid, als gevolg van de lockdown en andere maatregelen, zijn vele slachtoffers vaak onder één dak vast komen te zitten met een gewelddadige partner en zonder toegang te hebben tot hulp. Sinds de uitbraak van de pandemie heeft de WHO in Europa een stijging met maar liefst 60 % vastgesteld van het aantal noodoproepen van vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld. Ook in België is er tijdens de lockdown een aanzienlijke stijging van het aantal gevallen van huiselijk geweld.

Tegelijk hebben Polen en Turkije aangekondigd dat ze zich uit de Conventie van Istanbul willen terugtrekken. Andere Europese landen, die de Conventie van Istanbul weliswaar hebben ondertekend, weigeren deze te ratificeren. Bulgarije, Slowakije en Hongarije hebben het ratificeringsproces van de Conventie van Istanbul definitief stopgezet.

Dat is een zorgwekkende evolutie, omdat de Conventie van Istanbul het eerste – en tot nog toe het belangrijkste – juridisch bindend instrument is dat een alomvattend juridisch kader biedt om geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld aan te pakken. Het is een schande dat bepaalde Europese Staten zich nu uit dit verdrag willen terugtrekken of weigeren het te ratificeren.

Dit voorstel van resolutie strekt er dus toe de federale regering te verzoeken:

- er bij de Turkse en Poolse overheden op aan te dringen om zich niet uit de Conventie van Istanbul terug te trekken, daar het plegen van geweld tegen vrouwen een ernstige schending van de mensenrechten is;

- de Europese lidstaten, die de Conventie van Istanbul al hebben ondertekend maar nog niet hebben geratificeerd, op te roepen om alsnog tot ratificatie over te gaan;

— d'insister auprès de l'Union européenne – et en particulier du Conseil de l'Union européenne – afin qu'elle veille immédiatement à ratifier la Convention d'Istanbul

Mme Verhaert se réfère pour le surplus aux développements de la proposition de résolution.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Darya Safai (N-VA) souligne que la Convention d'Istanbul est le premier instrument juridiquement contraignant de lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique. Cette Convention vise à aider les pays du Conseil de l'Europe à prendre des mesures dans quatre grands domaines: la prévention de la violence, la protection des victimes, la poursuite des auteurs et le développement d'une politique globale, concertée et intégrée.

Mme Safai souligne que son groupe soutient la Convention d'Istanbul. Dans le passé, cet instrument juridique contraignant a également été invoqué notamment pour mettre en œuvre des plans d'action nationaux de lutte contre la violence sexuelle.

La membre constate que les auteures mentionnent la raison pour laquelle la Turquie ne soutient plus l'instrument et exige sa révision, mais elles ne le font pas pour les autres pays européens comme la Pologne et la Hongrie. Par souci d'exhaustivité, il conviendrait d'indiquer également la raison de cette opposition. Les arguments invoqués de manière récurrente présentent la Convention comme:

- un instrument destiné à imposer un agenda d'extrême gauche;
- un instrument destiné à imposer des règles plus souples en matière d'avortement;
- un instrument destiné à faciliter l'obtention de l'asile.

Bien que ce dernier argument puisse peut-être s'avérer préoccupant selon Mme Safai, elle estime que les deux premiers arguments ne s'appliquent pas à notre situation spécifique alors qu'ils sont effectivement de plus en plus perçus comme problématiques par les dirigeants des pays d'Europe centrale.

Mais dans l'ensemble, la membre soutiendra la proposition de résolution à l'examen.

— er bij de Europese Unie, in het bijzonder bij de Raad van de Europese Unie, op aan te dringen om onmiddellijk werk te maken van de ratificatie van de Conventie van Istanbul.

Voor het overige verwijst mevrouw Verhaert naar de toelichting van het voorstel van resolutie.

II. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Darya Safai (N-VA) geeft aan dat de Conventie van Istanbul het eerste juridisch dwingende instrument is ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. De bedoeling ervan is om de landen van de Raad van Europa te helpen om maatregelen te nemen in vier grote domeinen: de preventie van geweld, de bescherming van de slachtoffers, de vervolging van de daders en de ontwikkeling van geïntegreerde, alomvattende en gecoördineerde beleidslijnen.

Mevrouw Safai benadrukt dat haar fractie de Conventie van Istanbul steunt. In het verleden werd ook op dit juridisch bindend instrument beroep gedaan voor o.a. de uitrol voor nationale actieplannen tegen seksueel geweld.

Het lid stelt vast dat de indieners de reden vermelden waarom Turkije zich niet langer achter het instrument schaart en een herziening eist. Maar ze doen dit niet voor de Europese landen zoals Polen en Hongarije. Voor de volledigheid zou men dit verzet ook moeten duiden. Argumenten die terugkeren stellen het Verdrag voor als:

- een instrument voor het doorduwen van een extreem linkse agenda.
- een instrument voor het afdwingen van soepelere regels in verband met abortus.
- een instrument voor het vergemakkelijken van het verkrijgen van asiel.

Hoewel dat laatste argument misschien voor mevrouw Safai zorgen kan baren is zij van mening dat de twee eerste niet relevant zijn voor onze specifieke situatie en inderdaad toenemend als problematisch ervaren wordt door de leiders van Centraal-Europese landen.

Maar in het geheel zal zij dit voorstel van resolutie steunen.

M. Samuel Cogolati (Ecolo-Groen) indique d'emblée qu'il soutiendra cette proposition de résolution. Face à des pays comme la Pologne et la Turquie qui remettent en cause la légitimité de la convention d'Istanbul, il importe de soutenir et de renforcer le principal instrument juridiquement contraignant offrant un cadre juridique global pour lutter contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique.

M. Christophe Lacroix (PS) confirme que la convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique (dite convention d'Istanbul) est le premier instrument en Europe à établir des normes contraignantes visant spécifiquement à prévenir les violences fondées sur le genre, à protéger les victimes de violences et à sanctionner les auteurs.

Le membre indique que la violence faite aux femmes doit faire l'objet d'une priorité en termes d'action publique dans la mesure où elle concerne toutes les femmes mais également parce que ces violences ont un impact sur l'ensemble de la société et ce dans différents domaines (santé, social et économique).

Selon un rapport de l'agence européenne des droits fondamentaux publié le 5 mars 2014¹, une femme sur 3 a subi au moins une forme de violence physique et/ou sexuelle depuis l'âge de 15 ans.

En Belgique, la situation est également préoccupante:

- on estime en Belgique le nombre de viols à 18 par jour;
- près de 44 plaintes pour violences sexuelles sont déposées chaque jour;
- une femme sur 4 a subi des violences conjugales en Belgique;
- les mineurs d'âge représentent près de 50 % des victimes de violences sexuelles.
- selon Amnesty International, 56 % des belges connaissent dans leur entourage au moins une personne qui est ou a été victime de violences sexuelles graves;
- selon un rapport de l'Institut de Médecine Tropicale d'Anvers de 2012 près de 48 000 filles et femmes originaire d'un pays où l'on pratique l'excision vivent en Belgique. Près de 13 000 d'entre elles seraient

¹ Rapport "Violence à l'égard des femmes: une enquête à l'échelle de l'UE" disponible sur https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_fr.pdf.

De heer Samuel Cogolati (Ecolo-Groen) verklaart meteen dat hij dit voorstel van resolutie zal steunen. Als antwoord op landen als Polen en Turkije, die de legitimiteit van de Conventie van Istanbul in twijfel trekken, is het belangrijk dat het voornaamste juridisch dwingende instrument, dat een alomvattend juridisch kader biedt om geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld tegen te gaan, wordt ondersteund en versterkt.

De heer Christophe Lacroix (PS) bevestigt dat het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (de zogenaamde Conventie van Istanbul) het eerste Europese instrument is dat dwingende regels oplegt die specifiek bedoeld zijn om gendergerelateerd geweld te voorkomen, de slachtoffers van geweld te beschermen en de daders te straffen.

Het lid wijst erop dat het tegengaan van geweld tegen vrouwen een speerpunt van het overheidsbeleid moet zijn, niet alleen omdat dit alle vrouwen aanbelangt, maar ook omdat dergelijk geweld een weerslag heeft op de hele samenleving en op verschillende van haar aspecten (de volksgezondheid, het sociaal beleid en de economie).

Uit een rapport van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten d.d. 5 maart 2014¹ blijkt dat een op de drie vrouwen sinds de leeftijd van vijftien jaar het slachtoffer is geworden van minstens één vorm van lichamelijk en/of seksueel geweld.

Ook in België is de toestand zorgwekkend:

- het aantal verkrachtingen wordt geschat op 18 per dag;
- dagelijks worden ongeveer 44 klachten wegens seksueel geweld ingediend;
- één vrouw op vier is al het slachtoffer geworden van partnergeweld;
- minderjarigen vertegenwoordigen bijna 50 % van de slachtoffers van seksueel geweld.
- volgens Amnesty International, kent 56 % van de Belgen minstens één iemand in zijn omgeving die het slachtoffer is of is geweest van ernstig seksueel geweld;
- volgens een rapport van het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen uit 2012 leven in België ongeveer 48 000 meisjes en vrouwen die afkomstig zijn uit landen waar vrouwenbesnijdenis een gangbare praktijk

¹ Rapport "Violence à l'égard des femmes: une enquête à l'échelle de l'UE" raadpleegbaar op: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_fr.pdf.

considérées comme probablement déjà excisées et près de 4 000 femmes seraient potentiellement en voie d'excision.

Dans le même temps, de nouvelles formes de violence émergent et sont reconnues: les violences gynécologiques et obstétricales, le "revenge porn" et le cyber-harcèlement.

En Belgique, une Conférence interministérielle relative aux droits des femmes a été mise sur pied en février 2020. Elle aura pour mission de renforcer les collaborations entre les différents niveaux de pouvoir afin de garantir les droits des femmes dans tous les domaines de la vie en lien avec les engagements pris par la Belgique au niveau international.

Par ailleurs, au niveau régional et communautaire, les ministres des Droits des femmes, Christie Morreale, Bénédicte Linard et Barbara Trachte viennent de lancer le 26 novembre 2020 le plan intra-francophone 2020-2024 de lutte contre les violences faites aux femmes. Ce plan tiendra compte des recommandations formulées par le Groupe d'experts sur la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique (GREVIO) en vue d'améliorer la politique belge de lutte contre les violences basées sur le genre. Différentes initiatives ont depuis vu le jour.

Mais face aux intentions de plusieurs pays de dénoncer la convention d'Istanbul, il importe de poser un acte fort en adoptant la présente proposition de résolution.

Mme Annick Ponthier (VB) constate l'absolue nécessité de lutter contre les violences faites aux femmes et la violence domestique. Elle considère que les demandes formulées sont fondées, raison pour laquelle elle soutiendra cette proposition de résolution.

Mme Katrin Jadin (MR) rappelle le constat alarmant lié à l'augmentation des violences à l'égard des femmes. La problématique n'est pas récente puisque la Chambre des représentants a déjà adopté lors de la législature précédente une résolution visant à promouvoir la prévention et la lutte contre les violences faites aux femmes, notamment par la ratification et l'universalisation de la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique, faite à Istanbul le 11 mai 2011 (DOC 54 1725/001).

Le membre annonce le dépôt d'un amendement en vue de faire référence à cette dernière résolution.

is. Van ongeveer 13 000 onder hen wordt aangenomen dat ze waarschijnlijk reeds besneden zijn en ongeveer 4 000 vrouwen lopen het risico besneden te worden.

Tegelijk groeit de aandacht voor nieuw ontstane geweldvormen, namelijk gynaecologisch en obstetrisch geweld, wraakporno en online-stalking.

In België werd in februari 2020 een interministeriële conferentie inzake vrouwenrechten opgericht. Die heeft als opdracht te zorgen voor meer samenwerking tussen de diverse bestuursniveaus, teneinde met betrekking tot alle aspecten van het leven de vrouwenrechten te waarborgen, in overeenstemming met de door ons land aangebrachte internationale verbintenissen.

Voorts hebben op gewest- en gemeenschapsniveau de voor vrouwenrechten bevoegde Franstalige ministers Christie Morreale, Bénédicte Linard en Barbara Trachte op 26 november 2020 het plan 2020-2024 ter bestrijding van geweld jegens vrouwen in Franstalig België gelanceerd. Het is de bedoeling dat in dat plan rekening wordt gehouden met de aanbevelingen van de *Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence* (GREVIO); een en ander moet ook leiden tot een verbetering van het Belgische beleid inzake de bestrijding van gendergebaseerd geweld. Sindsdien werden diverse initiatieven genomen.

Ten aanzien van het voornemen van meerdere landen om uit de Conventie van Istanbul te stappen, moet echter een krachtig signaal worden gegeven door het voorliggende voorstel van resolutie aan te nemen.

Mevrouw Annick Ponthier (VB) vindt het absoluut noodzakelijk om het geweld jegens vrouwen en het huiselijk geweld te bestrijden. Zij meent dat de geformuleerde verzoeken gerechtvaardigd zijn en zal daarom dit voorstel van resolutie steunen.

Mevrouw Katrin Jadin (MR) wijst op de alarmerende toename van het geweld jegens vrouwen. Het vraagstuk is niet nieuw, want tijdens de vorige zittingsperiode is de Kamer van volksvertegenwoordigers al overgegaan tot de aanneming van een resolutie waarbij wordt gevraagd de preventie en de bestrijding van geweld tegen vrouwen een stimulans te geven, met name door de ratificatie en de universalisering van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, gedaan te Istanbul op 11 mei 2011 (DOC 54 1725/001).

Het lid kondigt aan een amendement te zullen indienen, teneinde naar die resolutie te verwijzen.

M. Steven De Vuyst (PVDA-PTB) partage l'ensemble des préoccupations formulées par les préopinants. Il souligne l'importance non pas seulement de condamner les pays qui tentent de saper cette convention mais aussi de légiférer, y compris en Belgique, afin de pouvoir poursuivre les auteurs de ces violences et de les condamner. Pour cela, il importe aussi que les plaintes soient prises au sérieux par la police et la justice.

La pandémie de COVID-19 a fait exploser le nombre de signalements de violence à l'égard des femmes ce qui démontre que les droits des femmes sont mis à mal en période de crise. Aussi, la signature et la ratification de la convention d'Istanbul constitue une condition minimale dans la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique.

Mme Els Van Hoof (CD&V) partage les positions exprimées par les préopinants. Elle rappelle que chaque heure 5 femmes meurent dans le monde victimes des violences de leur partenaire. Pour nombre d'entre elles, le domicile reste le lieu le plus dangereux. Par ailleurs, une cinquantaine de pays ne disposent toujours pas d'une législation qui protège les femmes des violences domestiques.

Aujourd'hui, la convention d'Istanbul porte bien mal son nom puisque la Turquie a annoncé sa volonté de se retirer de ladite convention. Plusieurs autres pays y compris européens n'ont toujours pas ratifié cette convention. Il importe dès lors de lancer un signal fort en faveur de la ratification par ces pays de la convention d'Istanbul.

M. Jasper Pillen (Open Vld) remercie les commissaires pour leur soutien. Il indique également qu'au vu des dernières statistiques publiées par l'OMS, la Belgique doit appeler les États membres européens qui ont signé la Convention d'Istanbul, mais ne l'ont pas encore ratifiée, à procéder à sa ratification et insister pour que l'Union européenne ratifie également la convention d'Istanbul.

II. — DISCUSSION ET VOTES DES CONSIDÉRANTS ET POINTS DU DISPOSITIF

A. Considérants

Considérants A à P

Ces considérants n'appellent aucun commentaire et sont successivement adoptés à l'unanimité.

De heer Steven De Vuyst (PVDA-PTB) deelt alle door de vorige sprekers geuite bekommeringen. Hij benadrukt dat men zich niet mag beperken tot een veroordeling van de landen die dit verdrag trachten te saboteren, maar dat tevens wetgeving moet worden aangenomen (ook binnen België) met het oog op de mogelijke vervolging en veroordeling van de betrokken geweldplegers. Daartoe is het van belang dat de politie en het gerecht de klachten ernstig nemen.

De COVID-19-pandemie heeft geleid tot een forse toename van het aantal aangiften betreffende geweld jegens vrouwen; zulks toont aan dat de vrouwenrechten in crisistijd onder druk komen te staan. Met betrekking tot de bestrijding van geweld jegens vrouwen en huiselijk geweld vormen de ondertekening en de ratificatie van de Conventie van Istanbul dan ook een minimale vereiste.

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) deelt de standpunten van de vorige sprekers. Zij wijst erop dat elk uur wereldwijd vijf vrouwen sterven door geweld vanwege hun partner. Voor velen onder hen is hun eigen woning de gevvaarlijkste plek. Voorts beschikt een vijftigtal landen nog steeds niet over wetgeving die de vrouwen beschermt tegen huiselijk geweld.

De Conventie van Istanbul draagt momenteel een ongelukkige naam, aangezien Turkije heeft aangekondigd zich eruit te willen terugtrekken. Meerdere andere landen, waaronder ook Europese, hebben dit verdrag nog steeds niet geratificeerd. Het is dan ook van belang een krachtig signaal te geven opdat die landen de Conventie van Istanbul ratificeren.

De heer Jasper Pillen (Open Vld) dankt de commissiedelen voor hun steun. Hij wijst erop dat, gelet op de jongste statistieken van de WHO, België de Europese lidstaten die de Conventie van Istanbul hebben ondertekend maar nog niet hebben geratificeerd, ertoe moet oproepen tot ratificatie over te gaan én erop moet aandringen dat ook de EU zelf dat verdrag ratificeert.

III. — BESPREKING VAN EN STEMMING OVER DE CONSIDERANSEN EN DE VERZOEKEN

A. Consideransen

Consideransen A tot P

Over deze consideransen worden geen opmerkingen gemaakt; ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Considérant Q

Mme Els Van Hoof (CD&V) dépose l'amendement n°1 (DOC 55 1588/2) visant à remplacer ce considérant par ce qui suit: "Q. constatant que le Parlement européen a adopté, le 28 novembre 2019, à Strasbourg, une résolution sur l'adhésion de l'Union européenne à la convention d'Istanbul et sur d'autres mesures de lutte contre la violence à caractère sexiste (P9_TA(2019)0080);".

Mme Van Hoof expose qu'il convient de se référer à la résolution la plus récente du Parlement européen sur le sujet; soit la résolution du 28 novembre 2019 appelant à nouveau tous les États membres de l'Union européenne et l'Union européenne, à ratifier la convention d'Istanbul.

*
* * *

L'amendement n°1 est adopté à l'unanimité.

Considérant R (nouveau)

Mmes Vicky Reynaert (sp.a) et Goedele Liekens (Open Vld) déposent l'amendement n°2 (DOC 55 1588/2) visant à insérer un nouveau considérant R rédigé comme suit: "R. considérant que la Commission européenne présidée par Ursula Von Der Leyen souligne au point 2.6 de son programme de travail 2021 que l'adhésion de l'Union européenne à la convention d'Istanbul demeure une priorité importante pour la Commission et que, si l'adhésion de l'Union européenne à la convention d'Istanbul est bloquée, elle entend proposer, dans les limites des compétences de l'Union européenne, en 2021, des mesures visant à atteindre des objectifs identiques à ceux de cette convention. En particulier, la Commission entend présenter une initiative visant à étendre les formes de criminalité pour lesquelles une harmonisation est possible, appelées "eurocrimes", à certaines formes de violences spécifiques à caractère sexiste, conformément à l'article 83, paragraphe 1er, du TFUE. Dans la mesure où elles relèvent déjà des "eurocrimes" existants visés à l'article 83, paragraphe 1er, du TFUE, la Commission proposera des mesures supplémentaires pour prévenir et combattre certaines formes de violences spécifiques à caractère sexiste, y compris le harcèlement sexuel, les abus envers les femmes et les mutilations génitales féminines (MGF).".

Mme Reynaert expose que ce considérant souligne l'engagement de la Commission européenne à adhérer à la Convention d'Istanbul et à prendre des initiatives

Considerans Q

Mevrouw Els Van Hoof (CD&V) dient amendement nr. 1 (DOC 55 1588/002) in, dat ertoe strekt deze considerans te vervangen door wat volgt: "Q. stelt vast dat het Europees Parlement, op 28 november 2019 te Straatsburg, een resolutie heeft aangenomen houdende de Toetreding van de EU tot het Verdrag van Istanbul en overige maatregelen ter bestrijding van gender gebaseerd geweld (P9_TA(2019)0080);".

Het lid zet uiteen dat het wenselijk is te verwijzen naar de recentste resolutie ter zake van het Europees Parlement, hetzij de resolutie van 28 november 2019 waarin alle lidstaten van de Europese Unie en de Unie zelf er nogmaals toe worden opgeroepen om de Conventie van Istanbul te ratificeren.

*
* * *

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen.

Considerans R (nieuw)

De dames Vicky Reynaert (sp.a) en Goedele Liekens (Open Vld) dienen amendement nr. 2 (DOC 55 1588/002) in, dat ertoe strekt een nieuwe considerans R in te voegen, luidende: "R. overwegend het feit dat de Europese Commissie onder leiding van Ursula Von Der Leyen attendeert onder 2.6 in haar werkprogramma 2021 dat de toetreding van de EU tot het Verdrag van Istanbul een belangrijke prioriteit blijft voor de Commissie, en dat, mocht de toetreding van de EU tot het Verdrag van Istanbul geblokkeerd blijven, zij voorinemens is, om binnen de grenzen van de bevoegdheid van de EU in 2021 maatregelen voor te stellen om dezelfde doelstellingen als die van het Verdrag van Istanbul te bereiken. De Commissie is met name voorinemens een initiatief voor te leggen om de vormen van criminaliteit waarvoor harmonisatie mogelijk is, de zogenaamde "euromisdrijven", uit te breiden tot specifieke vormen van gendergerelateerd geweld, overeenkomstig artikel 83, eerste lid, VWEU. Voor zover zij reeds onder de bestaande euromisdrijven als bedoeld in artikel 83, lid 1, VWEU vallen, zal de Commissie aanvullende maatregelen voorstellen om specifieke vormen van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van seksuele intimidatie, misbruik van vrouwen en vrouwelijke genitale vermindering (VGV), te voorkomen en te bestrijden.".

Mevrouw Reynaert licht toe dat deze considerans de klemtoon legt op het engagement van de Europese Commissie om tot de Conventie van Istanbul toe te

pour prévenir et combattre certaines formes de violences spécifiques à caractère sexiste.

*
* *

L'amendement n°2 est adopté à l'unanimité.

Considérant S (*nouveau*)

Mme Katrin Jadin (MR) dépose l'amendement n°4 (DOC 55 1588/2) visant à insérer un nouveau considérant S rédigé comme suit: "S. vu l'adoption à l'unanimité par la Chambre des représentants le 26 janvier 2017 de la proposition de résolution DOC 54 1725/001 visant à promouvoir la prévention et la lutte contre les violences faites aux femmes, notamment par la ratification et l'universalisation de la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique, faite à Istanbul le 11 mai 2011.";

*
* *

L'amendement n°4 est adopté à l'unanimité.

B. Points du dispositif

Point 1 à 6

Les points 1 à 6 n'appellent aucun commentaire et sont successivement adoptés à l'unanimité.

Point 7 (*nouveau*)

Mmes Vicky Reynaert (sp.a) et Goedele Liekens (Open Vld) déposent l'amendement n°3 (DOC 55 1588/2) en vue d'insérer une nouvelle demande 7 rédigée comme suit: "7. de soutenir activement la proposition de la Commission européenne d'étendre les "eurocrimes" à certaines formes de violences spécifiques à caractère sexiste, conformément à l'article 83, paragraphe 1er, du TFUE, ainsi que les propositions de mesures supplémentaires pour prévenir et combattre certaines formes de violences spécifiques à caractère sexiste, y compris le harcèlement sexuel, les abus envers les femmes et les mutilations génitales féminines (MGF);".

Mme Reynaert expose qu'il importe que la Belgique soutienne la décision de la Commission européenne

treden en om initiatieven te nemen ter voorkoming en bestrijding van sommige specifieke vormen van gendergerelateerd geweld.

*
* *

Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen.

Considerans S (*nieuw*)

Mevrouw Katrin Jadin (MR) dient amendement nr. 4 (DOC 55 1588/002) in, dat ertoe strekt een nieuwe considerans S in te voegen, luidende: "S. verwijst naar het door de Kamer van volksvertegenwoordigers op 26 januari 2017 met eenparigheid van stemmen aangenomen voorstel van resolutie DOC 54 1725/001 waarbij wordt gevraagd de preventie en de bestrijding van geweld tegen vrouwen een stimulans te geven, met name door de ratificatie en de universalisering van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, gedaan te Istanbul op 11 mei 2011;".

*
* *

Amendement nr. 4 wordt eenparig aangenomen.

B. Verzoeken

Verzoeken 1 tot 6

Over de verzoeken 1 tot 6 worden geen opmerkingen gemaakt; ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Verzoek 7 (*nieuw*)

De dames Vicky Reynaert (sp.a) en Goedele Liekens (Open Vld) dienen amendement nr. 3 (DOC 55 1588/002) in, dat ertoe strekt een nieuw verzoek 7 in te voegen, luidende: "7. het voorstel van de Europese Commissie om de zogenaamde "euromisdrijven" uit te breiden tot specifieke vormen van gendergerelateerd geweld actief te steunen, overeenkomstig artikel 83, lid 1, VWEU en de voorstellen tot aanvullende maatregelen van de Europese Commissie om specifieke vormen van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van seksuele intimidatie, misbruik van vrouwen en vrouwelijke genitale vermindering (VGV), te voorkomen en te bestrijden, actief te steunen;".

Mevrouw Reynaert licht toe dat het belangrijk is dat België zijn steun verleent aan het standpunt van de

d'inclure la violence à caractère sexiste dans la liste des "eurocrimes", ce qui conférera un moyen de pression en vue d'une adhésion à la convention d'Istanbul, étant donné que plusieurs États membres de l'Union européenne continuent de bloquer cette adhésion.

*
* *

L'amendement n°3 est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble de la proposition de résolution, telle qu'elle a été amendée et corrigée, est adopté par vote nominatif à l'unanimité.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

N-VA: Darya Safai, Anneleen Van Bossuyt

Ecolo-Groen: Samuel Cogolati, Guillaume Defossé, Wouter De Vriendt

PS: Malik Ben Achour, Christophe Lacroix

VB: Annick Ponthier, Ellen Samyn

MR: Katrin Jadin

CD&V: Els Van Hoof

PVDA-PTB: Steven De Vuyst

Open Vld: Jasper Pillen

Sp.a: Vicky Reynaert

Ont voté contre: nihil.

Se sont abstenus: nihil.

La rapporteure,

Katrin JADIN

La présidente,

Els VAN HOOF

Europese Commissie om gendergerelateerd geweld op te nemen in de lijst van "euromisdrijven", wat een drukkingsmiddel biedt voor toetreding tot de Conventie van Istanbul, omdat een aantal EU-lidstaten die toetreding blijft tegenhouden.

*
* *

Amendment nr. 3 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele, aldus geamendeerde en verbeterde voorstel van resolutie wordt bij naamstemming eenparig aangenomen.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Darya Safai, Anneleen Van Bossuyt

Ecolo-Groen: Samuel Cogolati, Guillaume Defossé, Wouter De Vriendt

PS: Malik Ben Achour, Christophe Lacroix

VB: Annick Ponthier, Ellen Samyn

MR: Katrin Jadin

CD&V: Els Van Hoof

PVDA-PTB: Steven De Vuyst

Open Vld: Jasper Pillen

Sp.a: Vicky Reynaert

Hebben tegengestemd: nihil.

Hebben zich onthouden: nihil.

De rapportrice,

Katrin JADIN

De voorzitster,

Els VAN HOOF